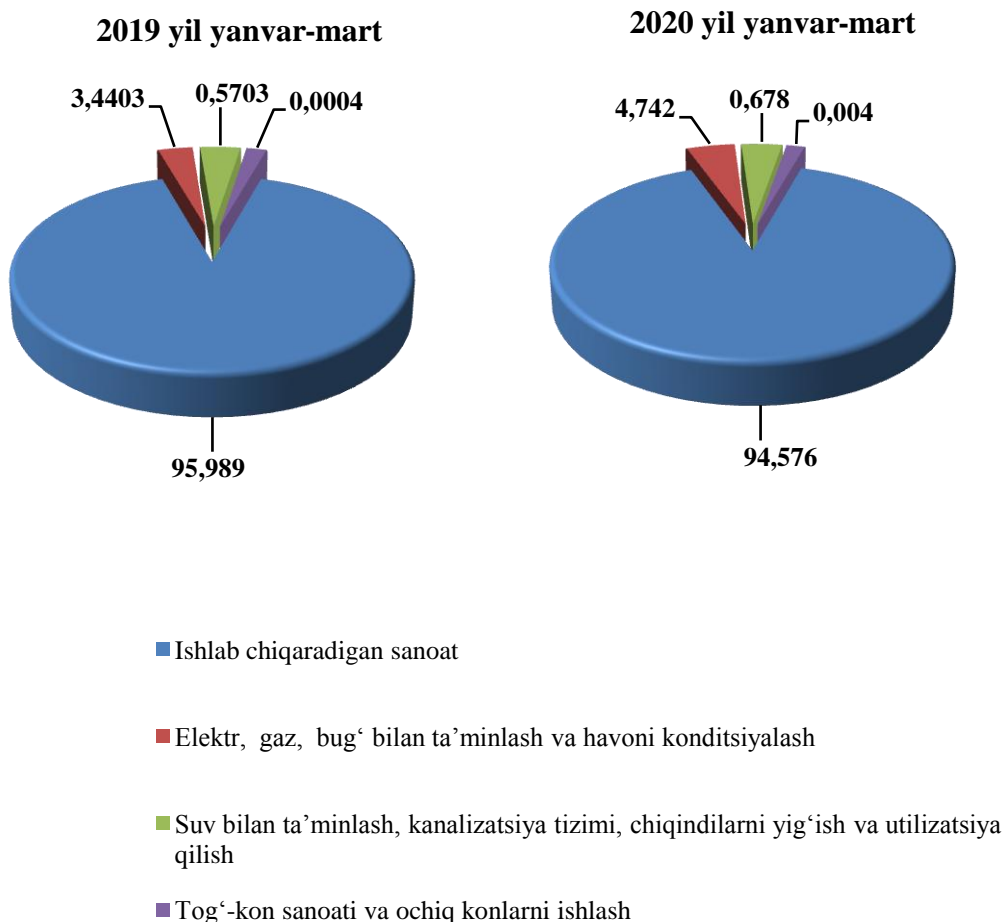

II. SANOAT

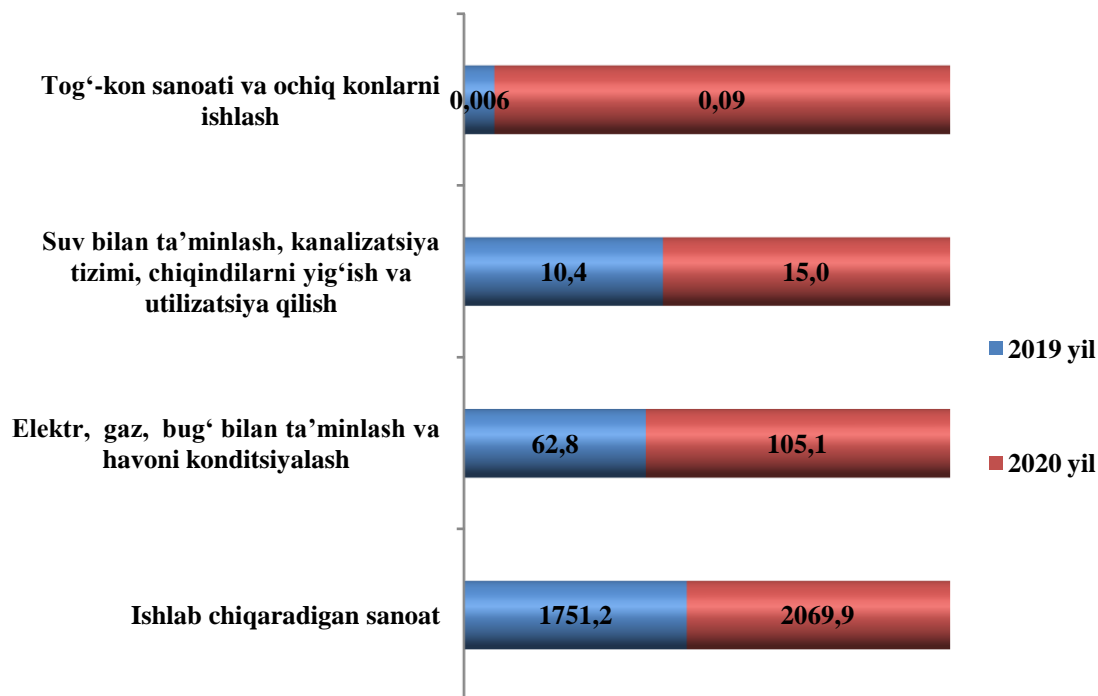
Dastlabki ma'lumotlar bo'yicha 2020 yil yanvar-mart oylarida viloyat korxonalari tomonidan 2217,1 mlrd. so'mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo'lib, sanoat ishlab chiqarish indeksi 110,7 foizni tashkil etdi.

Jami sanoat ishlab chiqarish hajmi o'sishining asosiy omili bo'lib, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) sanoatida ishlab chiqarish hajmining 8,9 % ga tog'-kon sanoati va ochiq konlarni ishlashning – 11 martaga, elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalashning – 30,0 % ga va suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning – 2,2 % ga o'sishi kuzatildi.

Asosiy faoliyat turlari bo'yicha sanoat ishlab chiqarish tarkibi, %

2020 yilning yanvar-mart oylarida asosiy iqtisodiy faoliyat turlarini sanoat ishlab chiqarish hajmi mlrd.so‘m

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

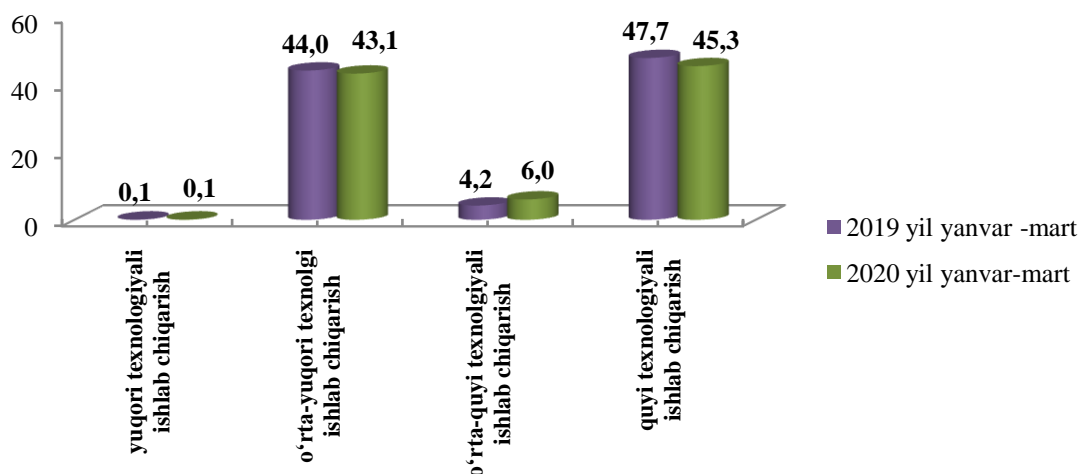
Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash korxonalaridan 2020 yil yanvar-mart oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 0,8 mlrd.so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,004 % ni va o‘rta yil sur‘ati indeksi 11 martaga oshdi.

Ishlab chiqaradigan sanoat

2020 yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalaridan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 2096,9 mlrd. so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 94,576 %ni tashkil etdi.

Ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali tarmog‘ning ulushi 0,1 % ni (2019 yil yanvar-mart oylarida – 0,1 %), o‘rta-yuqori texnologiyalini – 43,1% (44,0 %), o‘rta-quyi texnologiyalini – 6,0 % (4,2 %) va quyi texnologiyalini – 45,3 % (47,7 %) tashkil etdi.

Ishlab chiqarishning texnologik tarkibi bo'yicha ishlab chiqaradigan sanoat tarkibi, % da

Jami viloyat sanoatida yuqori texnologiyali tarmoqda 1,8 mlrd. soʻmlik (2019 yil yanvar-mart oylarida 2,0 mlrd. soʻm), oʻrta-yuqori texnologiyali tarmoqda 956,2 mlrd. soʻmlik (803,0 mlrd. soʻm), oʻrta-quyi texnologiyali tarmoqda 133,5 mlrd. soʻmlik (76,7 mlrd. soʻm), quyi texnologiyali tarmoqda 1005,3 mlrd. soʻmlik (869,4 mlrd. soʻm) mahsulotlar ishlab chiqarilgan.

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalarini tomonidan natura koʻrinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish (2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

Mahsulot turlari	Oʻlchov birligi	2020 yil yanvar-mart	2019 yil yanvar-mart	2019 yil yanvar-mart oyiga nisbatan, % da
Engil avtomobillar (maxsus engil avtomobillarsiz)	Dona	12970,0	10353,0	125,3
Maxsus engil avtomobillar	Dona	1470,0	1985,0	74,1
Aroq	Ming litr	104,8	208,0	50,4
Uzum vinosi yoki uzum turupini disterlash natijasida olingan spirt nastoykalari konyak spirtidan tashqari	Ming litr	4,2	5,9	70,7

<i>Mahsulot turlari</i>	<i>O'lchov birligi</i>	<i>2020 yil yanvar-mart</i>	<i>2019 yil yanvar-mart</i>	<i>2019 yil yanvar-mart oyiga nisbatan, % da</i>
Tarkibida 15 % dan ko'p spirt bo'lgan boshqa tabiiy uzum vinolari	Ming litr	94,0	300,0	31,3
Yumshoq bug'doy va spelta uni	Tonna	23626,8	19677,9	120,1
Birinchi navli undan tayyorlangan bug'doy noni, og'irligi 600 gr (buxanka)	Tonna	0,0	319,4	0,0
Milliy non (yopilgan non)	Tonna	0,0	138,1	0,0
Tozalangan o'simlik yog'i	Tonna	2043,0	5810,0	35,2
Xo'jalik sovuni	Tonna	1004,7	2717,0	37,0
Paxta tolasi	Tonna	19181,6	26751,0	71,7
Paxta chigiti	Tonna	30483,1	42468,0	71,8

Yirik korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan maxsus engil avtomobillar – 515 donaga, aroq – 103,2 ming litrga, tarkibida 15 %dan ko'p spirt bo'lgan boshqa tabiiy uzum vinolari – 206 ming litrga, tozalangan o'simlik yog'i – 3767,0 tonnaga, xo'jalik sovuni – 1712,3 tonnaga, paxta tolasi – 7569,4 tonnaga, paxta chigiti – 11984,9 tonnaga ishlab chiqarish kamaygan.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash korxonalaridan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 105,1 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 4,7 % ni) tashkil etdi.

2020 yilning yanvar-mart oylarida sanoatning mazkur tarmog‘ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash hamda bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash tizimi hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur‘ati indeksi 130,0% ga oshganligi kuzatildi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalashda yirik sanoat korxonalaridan natira ko‘rinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

	<i>O‘lchov birligi</i>	<i>2020 yil yanvar-mart</i>	<i>2019 yil yanvar-mart</i>	<i>2019 yil yanvar-martoyiga nisbatan, % da</i>
Elektroenergiya	<i>mln.kVt/ch</i>	68,8	34,8	197,9
Issiqlik energiyasi	<i>ming Gkal</i>	58,7	71,1	82,5

Suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish

Suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish korxonalaridan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 15,0 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,676 % ni) tashkil etdi.

Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishda yirik sanoat korxonalarini tomonidan natura ko'rinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

<i>Faoliyat turlari</i>	<i>O'lchov birligi</i>	<i>2020 yil yanvar-mart</i>	<i>2019 yil yanvar-mart oyiga nisbatan, % da</i>
Suvga ishlov berish va suv quvurlari bo'yicha taqsimlash bo'yicha xizmatlar	<i>mlrd.so'm</i>	19,8	115,7
Oqava suvlarni yo'qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo'yicha xizmatlar	<i>mlrd.so'm</i>	1,1	151,0
Shahar xo'jaligining qayta foydalanishga yaroqli xavfsiz chiqindilarini yig'ish bo'yicha xizmatlar	<i>mlrd. so'm</i>	4,5	176,3

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish

(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

<i>Iqtisodiy faoliyat turlari</i>	<i>2020 yil yanvar-mart</i>	<i>2019 yil yanvar-mart</i>
Iqtisodiy faoliyatning alohidaturlari bo'yicha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi jami	2217,1	1824,4
Tog'- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	0,1	0,0
<i>ulardan:</i>		
Tog'- kon sanoatiga bog'liq boshqa faoliyat	0,1	0,0
Qayta ishlash sanoati	2096,9	1751,2
<i>shundan:</i>		
Oziq- ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish	290,4	273,9
Ichimliklar tamaki mahsulotlari ishlab chiqarish	60,2	37,9
To'qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish	605,8	518,1
Kiyim ishlab chiqarish	8,2	6,4
Teri va unga tegishli mahsulotlar ishlab chiqarish	2,7	1,9

<i>Iqtisodiy faoliyat turlari</i>	<i>2020 yil yanvar-mart</i>	<i>2019 yil yanvar-mart</i>
Yog'och va po'kak buyumlar, pohl va to'qish uchun materiallardan buyumlari, ishlab chiqarish	1,8	0,9
Qog'oz va qog'oz mahsulotlarini ishlab chiqarish	3,4	3,1
Yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish	0,2	0,1
Neftni qayta ishlash mahsulotlari ishlab chiqarish	0,2	0,01
Kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish	5,5	3,6
Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish	1,7	2,0
Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish	12,8	5,4
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	68,5	38,0
Metallurgiya sanoati	7,5	4,6
Mashina va uskunalardan tashqari tayyor metall buyumlar ishlab chiqarish	39,6	24,5
Kompyuter va elektron optikali mahsulotlar ishlab chiqarish	0,1	0,001
Elektr uskunalar ishlab chiqarish	7,6	4,4
Boshqa toifalarga kiritilmagan mashina va uskunalar ishlab chiqarish	26,9	36,4
Avtotransport vositalari, treylar va yarim pritseplar ishlab chiqarish	916,2	758,6
Mebel ishlab chiqarish	6,6	4,2
Boshqa tayyor buyumlar ishlab chiqarish	26,1	22,9
Mashina va uskunalarni ta'mirlash va o'rnatish hamda tayyor metall buyumlar ishlab chiqarish	4,9	4,1
Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash	105,1	62,8
Suv bilan ta'minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilizatsiya qilish	15,0	10,4

Iste'mol tovarlari ishlab chiqarish

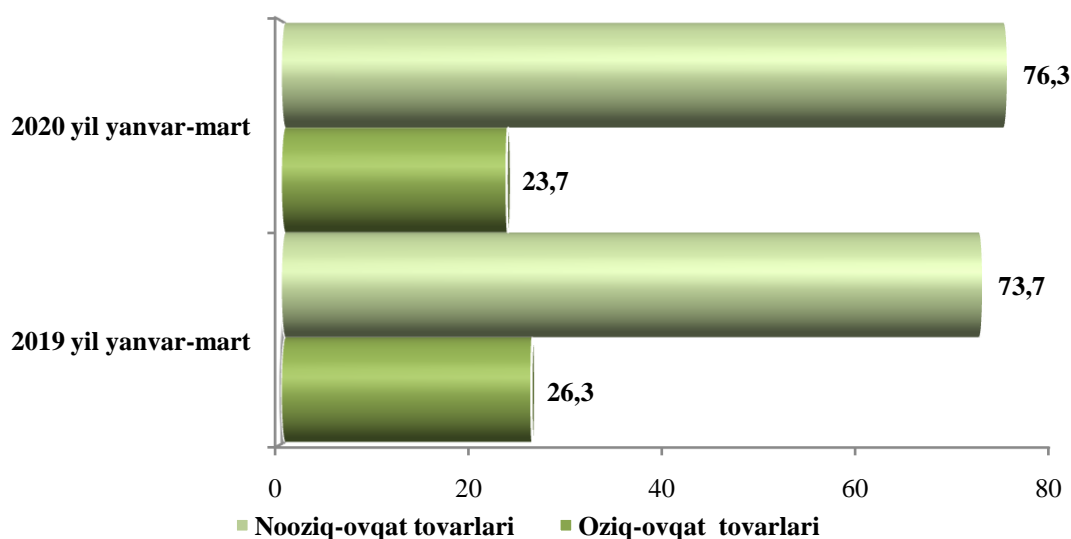
Tayyor mahsulotlar turlarini kengaytirish va ishlab chiqarilishini qo'llab quvvatlash, kichik biznes sub'ektlari tomonidan zamonaviy texnologiyalar olib kelinishi natijasida viloyatda 1352,6 mlrd. so'mni iste'mol tovarlari ishlab chiqarilib, 2019 yilning yanvar-mart oylariga nisbatan o'sish sur'ati 119,7 foizni tashkil qildi.

2019-2020 yil yanvar-mart oylarida iste'mol tovarlari ishlab chiqarish hajmi va o'sish surati, %

Urganch sh.	172,5	193,9	89,0
Xiva sh.	25,2	28,1	89,8
Bog'ot	47,1	31,8	147,9
Gurlan	34,7	31,7	109,6
Qo'shko'pir	12,9	13,2	98,0
Urganch	56,5	43,5	129,9
Xazorasp	842,3	652,6	129,1
Xonqa	66,5	53,8	123,5
Xiva	23,1	23,3	99,2
Shovot	31,1	25,4	122,2
Yangiariq	16,1	21,9	73,6
Yangibozor	24,5	10,2	240,3

■ 2020 yil yanvar-mart   ■ 2019 yil yanvar-mart   ■ O'sish sur'ati

Iste'mol tovarlari ishlab chiqarishda oziq-ovqat mahsulotlari 321,3 mlrd. so'mni va 1031,3 mlrd. so'mlik nooziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarilib, o'tgan 2019 yilning yanvar-mart oylariga nisbatan mos ravishda o'sish sur'ati 109,8 foiz va 103,8 foizni tashkil qildi. Jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 61,0 foizni (2019 yil yanvar-mart oylarida 61,9 foiz) tashkil qildi.

Hududlar bo'yicha sanoat va iste'mol tovarlari ishlab chiqarish

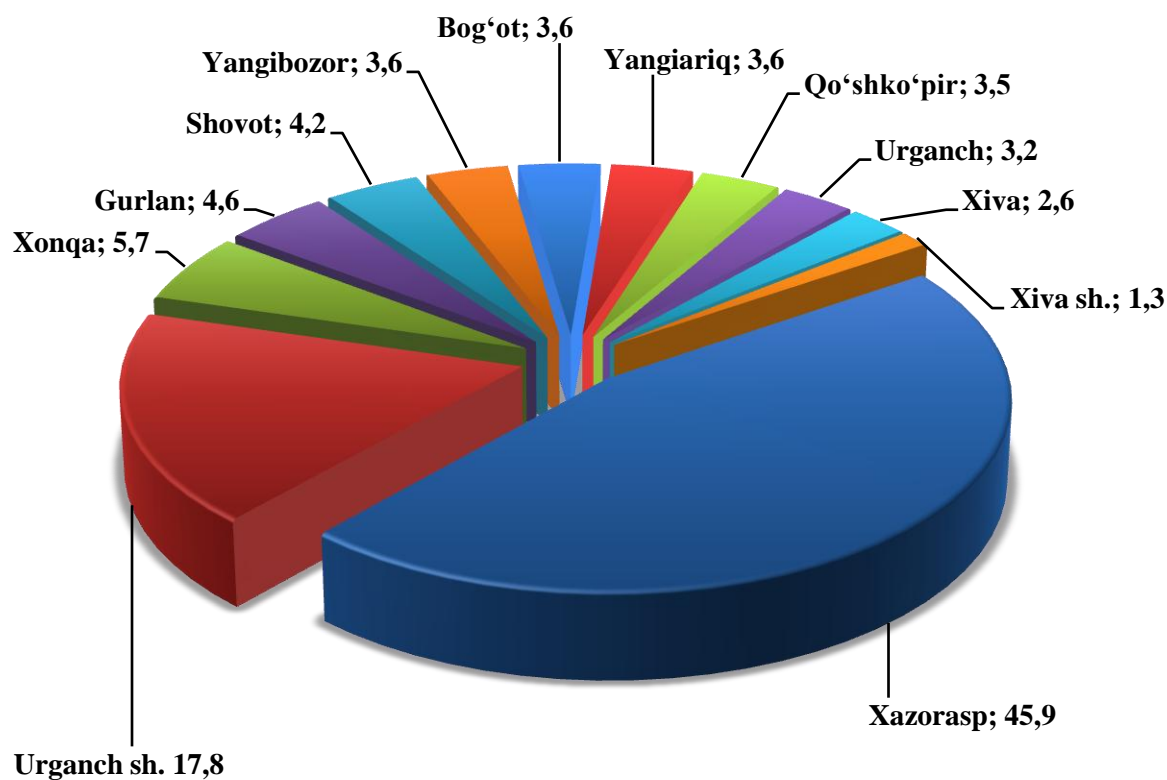
(2020 yil yanvar-mart oylari uchun)

(o'tgan yilning tegishli davriga nisbatan, % da)

<i>Shahar va tumanlar nomi</i>	<i>Sanoat mahsulotlari, mlrd. so'mda 1)</i>	<i>2019 yil yanvar-mart oyiga nisbatan ishlab chiqarish indeksi %</i>	<i>Iste'mol tovarlari, mlrd. so'm 1)</i>	<i>2019 yil yanvar- mart oyiga nisbatan, % da</i>
Xorazm viloyat bo'yicha	2217,1	110,7	1352,6	119,7
Urganch sh.	395,3	108,5	172,5	89,0
Xiva sh.	28,3	114,1	25,2	89,8
Bog'ot	80,7	104,7	47,1	147,9
Gurlan	101,8	104,1	34,7	109,6
Qo'shko'pir	77,0	129,2	12,9	98,0
Urganch	71,9	130,6	56,5	129,9
Hazorasp	1017,2	111,9	842,3	129,1
Xonqa	127,3	86,5	66,5	123,5
Xiva	58,2	142,3	23,1	99,2
Shovot	94,1	136,9	31,1	122,2
Yangiariq	84,5	109,1	16,2	73,6
Yangibozor	80,8	111,6	24,5	240,3

¹⁾Hududlar bo'yicha taqsimlanmagan ma'lumotlarni qo'shgan holda

Sanoat ishlab chiqarishda hududlarning ulushi %da

Diagrammada ko'rinib turibdiki, sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida ulushi yuqori bo'lgan Hazorasp tumani 45,9 foiz, Urganch shahri 17,8 foiz, Xonqa 5,7 foiz, Gurlan tumani 4,6 foiz, Shovot 4,2 foizniva Yangibozor 3,6 foizhamda eng past bo'lgan Qo'shko'pir tumani 3,5 foiz, Xiva tumani 2,6 foiz va Xiva shahri 1,3 foizni tashkil qildi.

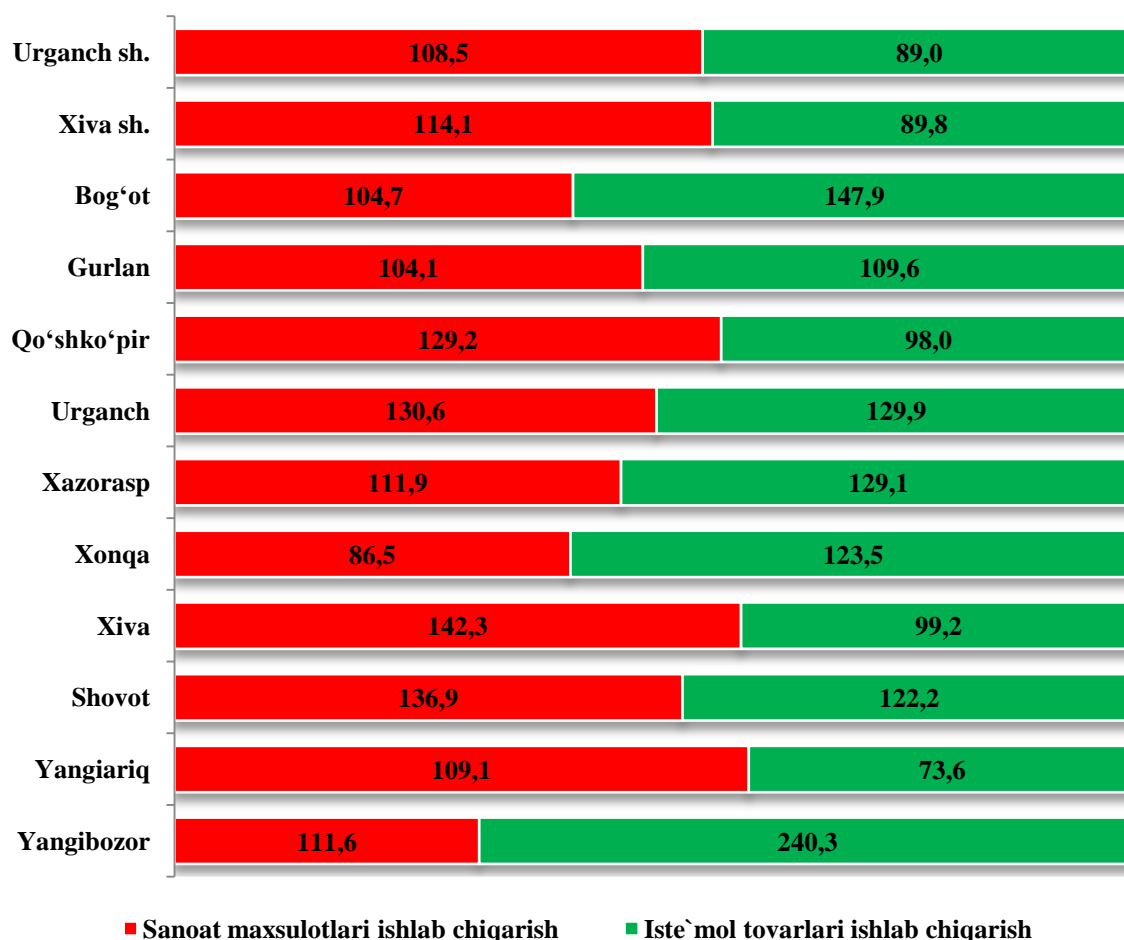
**2020 yil yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga to'g'ri keladigan
sanoat mahsulotlari va iste'mol mollari ishlab chiqarish, ming so'm**

<i>Shahar va tumanlar nomi</i>	<i>Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish</i>	<i>Iste'mol mollari</i>
Xorazm viloyat bo'yicha	1186,1	723,6
Urganch sh.	2744,2	1198,0
Xiva sh.	306,7	273,2
Bog'ot	492,2	287,0
Gurlan	688,5	234,8
Qo'shko'pir	448,2	75,0
Urganch	363,1	285,7
Hazorasp	4098,4	3393,5
Xonqa	685,1	358,0
Xiva	401,2	159,5
Shovot	555,4	183,2
Yangiariq	730,5	139,5
Yangibozor	927,9	281,1

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning tabaqalanishi tahlili Hazorasp tumanida (4098,4 ming so'm), Urganch shahrida (2744,2 ming so'm), o'rtacha viloyat darajasi ko'rsatkichidan (1186,1 ming so'm) yuqoriligini ko'rsatmoqda.

Qolgan Xiva tumani (401,2 ming so'm), Urganch tumani (363,1 ming so'm), Xiva shahri (306,7 ming so'm), Qo'shko'pir tumanida (448,2 ming so'm) va Bog'ot tumanlarida (492,2 ming so'm) past ko'rstakich ekanligini ko'rish mumkin.

**2020 yil yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan sanoat mahsulotlari
ishlab chiqarish va iste‘mol mollarning o‘sishi,
2019 yil yanvar-mart oylariga nisbatan %**

Hududlar kesimida aholi jon boshiga o‘rtacha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmining yuqori o‘shish sur‘atlari Hazorasp (2019 yilning yanvar-mart oylariga nisbatan 110,0%), Xiva shahri (112,4%), Xiva (139,9%) va Qo‘shko‘pir (126,9%) tumanlarida kuzatildi.

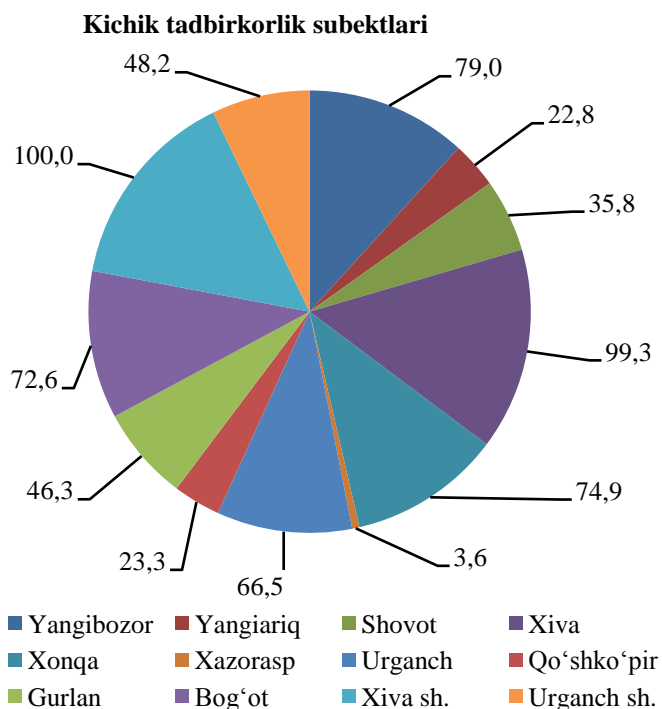
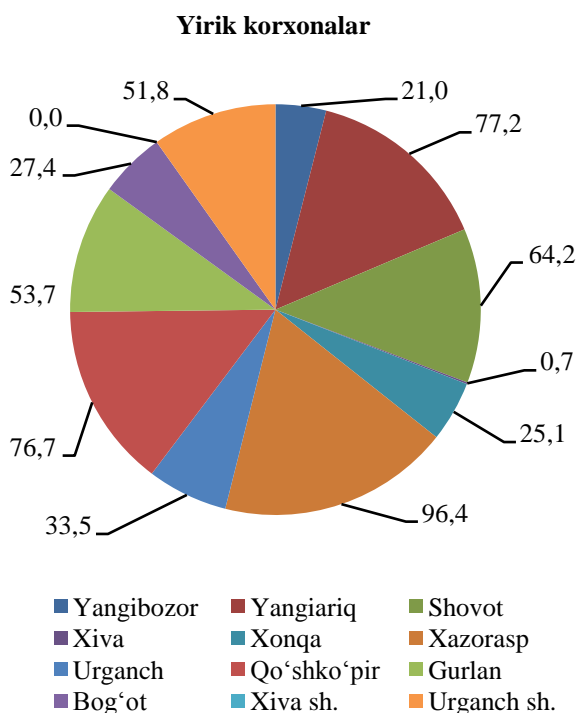
Shu bilan birga, Xonqa (85,1%), Bog‘ot (102,8%) tumanlarida o‘shishning past sur‘atlari kuzatildi.

Sanoat ishlab chiqarishda kichik biznesning hissasi

Davlat dasturlari doirasida amalga oshilayotgan chora-tadbirlar natijasida kichik tadbirkorlik sub‘ektlari sanoat ishlab chiqarishda yildan yilga ularning xissasi tobora ortib bormoqda.

Xususan, 2020 yil yanvar-mart oylarida viloyatda ular tomonidan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmini o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 23,0 % ga oshishini ta‘minladi va ishlab chiqarish hajmi 697,0 mlrd.so‘mni, o‘z navbatida kichik biznesning jami sanoat ishlab chiqarishdagi ulushi esa 31,4 % tashkil etmoqda.

**Hududlar bo'yicha yirik va kichik biznesning sanoat mahsulotlari
ishlab chiqarishdagi ulushi, % da
(2020 yil yanvar-mart oylari)**

Hududlar kesimida kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi eng yuqori ulushi (jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 99,5 %), Xiva shahri (100,0 %), Xiva (99,3%), Yangibozor (79,0 %), Bog'ot (72,6 %), Urganch (66,5%) tumanlarida kuzatildi.

Shu bilan birga, eng kichik ulush Xazoras (3,6 %) va Qo'shko'pir (23,3 %) tumanlarida kuzatildi.

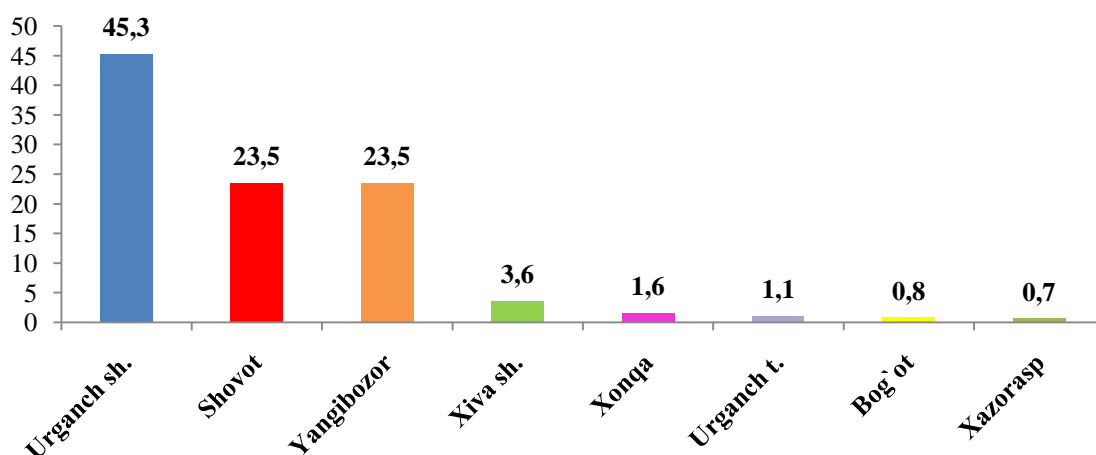
Qo'shma korxonalarining sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilishi

Hisobot davrida 26 ta qo'shma korxonalar tomonidan 244,1 mlrd. so'mlik mahsulot ishlab chiqarildi. Ularning umumiy ishlab chiqarishdagi ulushi esa 11,0 % ni tashkil etdi.

**Viloyatda qo'shma korxonalar mahsulotlarining
sanoatning umumiy hajmidagi ulushi, %.**

Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishda hududlar bo'yicha qo'shma korxonalarining umumiy hajmidagi ulushi %

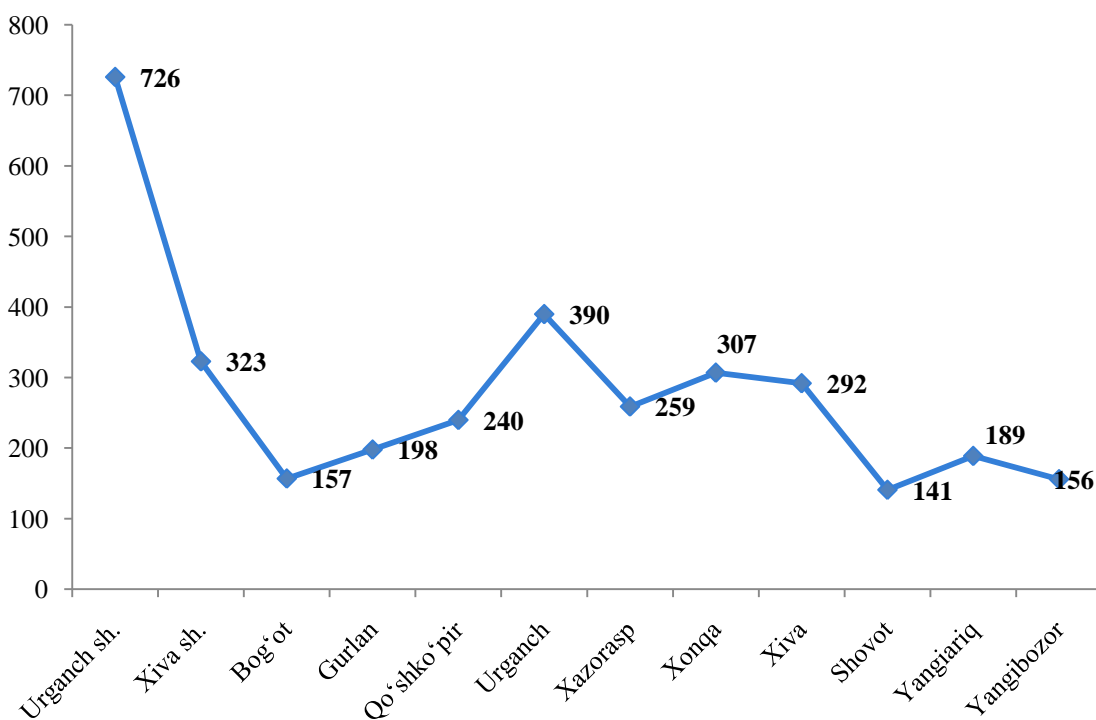

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari

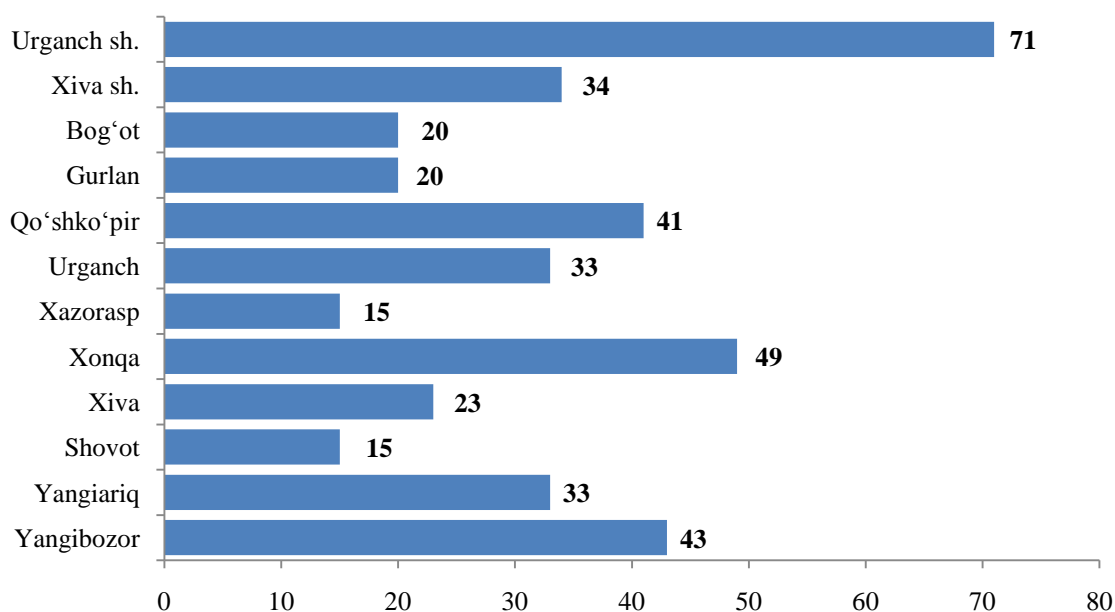
Bugungi kunda viloyatda 3378 ta sanoat korxonalari faoliyat ko'rsatayotgan bo'lib, ulardan 726 tasi (21,5 %) – Urganch shahriga, 390 tasi (11,5 %) – Urganch tumani, 323 tasi (9,6%) – Xiva shahri hissasiga to'g'ri keladi.

Faoliyat yuritayotgan sanoat korxonalari soni, birlik

2020 yil yanvar-mart

Yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari soni, birlik
(2020 yil yanvar-mart)

Viloyatda joriy yilning yanvar-mart oylarida 397 ta yangi sanoat korxonalari 49 Xonqa tumani, 43 Yangibozor tumani, 41 tasi Qo'shko'pir tumaniga to'g'ri keladi.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish Dasturining amalga oshirilishi

Viloyat sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishining rivojlanishiga tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o'z ta'sirini ko'rsatdi, mazkur dastur doirasida kiritilgan 26 ta loyiha bo'yicha 20,6 mlrd. so'mlik mahsulotlar ishlab chiqarilgan.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish Dasturining asosiy ko'rsatkichlari

	2019 yil yanvar-mart	2020 yil yanvar-mart
Loyihalar soni, birlik	16	26
Korxonalar soni, birlik	8	18
Ishlab chiqarish hajmi, mlrd. so'm	5,6	20,6

Statistik ko'rsatkichlarga tushuntirish

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxonadan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo'ljallangan, o'zining nosanoat bo'linmalariga va kapital qurilishga mo'ljallangan mahsulotlar hajmini o'z ichiga oladi; ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo'yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar);

Sanoat ishlab chiqarishida o'zgarish indeksleri – solishtirma davrlarda mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) fizik hajmining o'zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko'rsatkichdir;

Iste'mol mollari – asosan shaxsiy iste'mol yoki foyda olish bilan bog'liq bo'lmagan boshqa maqsadlarda foydalanadigan sanoat mahsulotlari; iste'mol mollari ishlab chiqarish hajmi amaldagi narxlarda (QQS va aksizlar bundan mustasno) hisoblab chiqiladi;

Natura ko'rinishida sanoat ishlab chiqarish hajmi – boshqa korxonalariga jo'natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo'ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan korxonaning sanoat ehtiyojlari uchun sarflangan mahsulotlarni o'z ichiga oladi, ya'ni yalpi mahsulot;

Ishlab chiqarishni texnologik rivojlanish darajasiga ko'ra guruhlash Evrostat texnologik faoliyatining tasnifi asosida ishlab chiqilgan.

Mahalliyashtirish darajasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; mahalliyashtirish darajasini hisoblashda xarajatlar, soliq to'lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo'lmagan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi;

Mahsulot sotish hajmi–savdo narxlarida keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno);

Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo'yicha hisob-kitob qilgan holda to'ldiriladi.